

VESZPRÉMMEGYEI ÚJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 16 kor. Fél évre 8 kor.
Negyed évre 4 kor.

Lelkészek, tanítók, községi jegyzők 12 koronáért kapják a lapot.

Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő és lapfajdonos:

Ifj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.

Telefon: 174.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok az utcán is árusítottak.

Jobbra-balra.

Apáink meséjéből tudjuk, hogy a 80-as években, amikor az akkori ellenzék szempontjából igen fontos kérdéstről volt szó a képviselőházban, a kormánypárt sürgette a vita befejezését, mivel nyár volt és igen meleg volt. Ekkor Ugron Gábor (az öreg, nem az exminiszter ur) hatalmas dikciót tartott s miközben csurgott róla az izzadság, erélyesen leckéztette az ellenpártot:

— Hát elmenjünk vakációzni és ne tegyük meg a *kötelességünket* csak azért, mert meleg van?

A lengőszakállu Batthyány Tivadar gróf, úgy látszik nem így gondolkozik, neki júliusban melege van választójogot tárgyalni. Hija a lenézett, kigunyolt a *régiak* (nem kor szerint, mert hiszen Batthyány is idős ember már, hanem felfogás szerint) mások voltak, mint a mostani *modern* világáramlatosok! — A legérdekesebb pedig a dologban az a paradox, hogy a választójogos urak azért félnek a melegtől, mert — fáznak. Fáznak attól, hogy a nemzet esetleg egészen *megismeri* őket és — befűt nekik. Akkor pedig csakugyan nagyon melegjük lesz.

A trón rágalmazói.

A képviselőház szerdai ülésén Huszár Károly néppárti képviselő interpellációt intézett a miniszterelnökhöz és szigorú megtorlást követelte azoknak az aljas rágalmaknak, amelyeket Magyarországon, méginkább Ausztriában terjesztenek szeretett királyunk családjáról, különösen az ifjú királynéről. Az interpelláció az egész magyar társadalom nevében, az egész ház zúgó helyeslése közben megbotránkozással és undorral utasította vissza az uralkodócsalád és hűségese népei eleddig megíngathatatlan egyetértésének megbontására irányuló, elvetemült legújabb merényletet és reámutatott arra, hogy annak forrása nem más, mint *ántánt ellenségeink*. Ezeknek *szervezett munkája* az elterjedt, különböző pletyka, amelyeket helyesen nevezett el „botrányos kutmérgezések”.

Wekerle miniszterelnök nyomban válaszolt és kijelentette, hogy a terjesztett hazug híresztelések ugyan már *önmagukban lehetetlenek és képtelenségek*, mindazáltal széleskörű intézkedéseket tett a *hírek terjesztőinek kipuhatolása és méltó megbüntetése* iránt. Végül pedig a képviselőnek arra a megjegyzésére, hogy az interpellációja következtében cenzura alól felszabadult sajtónak módjában lesz az ellenőrzé-

hetetlenül szállingózó hazugságokat lepuskázni, annak konstatálására szorított, hogy a hírlapok örvendően önmaguktól is közeműködnek a közönség felvilágosításán tehát e téren nem volt szükség külön intézkedésekre.

Ez utóbbi kijelentést illetőleg sajnálatlaltal kell bevallanunk, hogy a magunk részéről bizony még nem foglalkoztunk ezzel a kérdéssel. Nem foglalkoztunk pedig azért, mert nemcsak a cenzor irónját akartuk elkerülni, hanem mert a forgalomban levő híreket annyira hitványoknak minősítettük, hogy azokkal szemben a felsőes uralkodópárt mintegy megvédelmezni, nem tartottuk volna méltónak ahhoz a gloriólához, amely őket a magyar nemzet szívében körülölel. S habár a legteljesebb mértékben helyeseljük, hogy az interpellációval alkalom adatott e kérdéssel nyíltan foglalkoznunk és a legösszefogottabb megérzésünket vezetve úgy Huszár Károly, mint Wekerle ama törekvése iránt, hogy felszólalásaikban a királyt és királynét kiemelni, hozzájuk, magyarokhoz való szeretetüket, erényeiket kidomborítani igyekeztek, — mink most sem követjük őket ezen az úton. *Olyan magasan állanak öfelségeik* a mi szemünkben, hogy még csak nem is gondolunk arra, hogy a terjesztett rágalmak sara az ő trónjuk számolyáig felfreccsenhet és beszennyezhetné azt.

Ámde az a kérdés igenis fölöttébb érdekel s azzal foglalkozni is kívánunk, hogy *kik azok*, akik a szemenszedett hazugságokat szájról-szájra adják és igyekeznek azokat minél szélesebb körben elterjeszteni?

Hogy a rágalmak forrása külföldön, eljensegeink hazájában buzog, azt immár megtudtuk az interpellációból s a reá adott válaszból. S már ez is nagy eredmény, mert az ingatag lelkek, a könnyen hívők felfogása és véleménye egyszeriben megváltozhatik, ha azt tudják, hogy az a vád, amelyet a *hazafias aggodalom* szülöttének tartottak, nem egyéb mint *éppen a haza megrontására* kiesztelt gonosz cselvetés. De vajjon hol, társadalmunknak *melyik rétegében* találjuk meg azokat a becsstelenekeket, akik az *ántánt* érdekében — bizonyára jó pénzért — a rágalmak terjesztésére vállalkoznak?

Fogas kérdés, pedig ez a legfontosabb. Mert nem csupán arról van szó, hogy *felsőesértő* gyanúsításnak magvát hintik el ezek az *ügynökök*, hanem arról, hogy — amint igen jól

jegyezte meg az interpelláló — az *el-lenséggel cimborúlnak*, tehát *hazaárulást* követnek el. Ma azzal a módszerrel, hogy a királyi család iránti tisztelenség és bizalmatlanság magvát hintik el, holnap — ha alkalmasabb kínálkozik — talán még veszedelmesebb eljárással.

Feltétlenül államérdék volna tehát, hogy ezeket a bestiákat felkutassuk és a büntető törvény kezére juttassuk. De persze ez a legnehezebb. Magunk sem tudunk irányt mutatni, habár valami sejtés él bennünk, hogy mely odukban tanyáznak nemzetünknek ezek a mételeyzői. Nézetünk szerint a leghelyesebb az lenne, ha az államgatalom azon a nyomon indulna, el, hogy *kiknek érdekében* állhat idebent a belső zavar és egyenetlenség keltése? S e nyomon haladva nem volna szabad álszeméremből visszarettenni attól, ha esetleg *politikai* törekvésekkel találkozunk, sőt azoknak egybevetése és azokból vont következtetés útján csak szaporíthatná a bizonyítékokat. Mink úgy hisszük, ezzel a módszerrel legelőbb célt érhetnek el.

Persze tagadással, műfelháborúddal és farizeus szemforgatással kelene megküzdeniük, ámde a csendörnek is sokszor van ilyen esete az oláh-cigányokkal, mégsem hagyja magát félrevezetni és mégis kivallatja az igazi bűnösöket. —chl.—

Politikai hírek.

Rágalmak a királyi családról.
Nem szükséges idéznünk, hiszen csaknem mindenki előtt ismeretesek azok az aljas rágalmak, amelyek az utóbbi időben az uralkodó család tagjairól, de különösen adorált királynénk és anyjáról keltek szárnyra az olaszországi hadviselésünkkel kapcsolatban. Mindenki hallotta a gonoszul terjesztett pletykákról, de senki sem tudta, még csak nem is gyanította azoknak *forrását*. Végre kipattant a titok. A bécsi keresztényszociálista párt kedden nagy népgyűlést tartott és itt megállapították, hogy a rágalmazó hírek különböző helyeken ugyan, de *egy időben* merültek fel, amiből következik, hogy *egy szervezett* aknamunkáról van szó. Ennek pedig nem más a célja, mint hogy a királyi család tagjainak tekintélyét *átalassa*, a dinasztia iránti hűségét a népekben *megingassa* s így *írítson* a *monarkia világpolitikájának*. Világos tehát, hogy az *ántánt* pénzen *fizetett* *ügynökei* terjesztik a rágalmakat. — E tárgyban a képviselőház szerdai ülésén Huszár Károly képviselő interpellációt intézett a miniszterelnökhöz, a melyben különösen a királyné irántunk tanúsított szeretletét és szívjóságát emelte ki és erélyes intézkedést sürgetett a „botrányos kutmérgezések” megtorlására. Wekerle Sándor

miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy tényleg vannak forgalomban rézgalmak, amelyek a királyi párnak „az állami érdekekbe ütköző magatartást impudálnak s különösen felséges királyi nének magatartásait gyanúsították”, de terjesztőiknek kútatása és megterelése iránt minden intézkedést megtett, felhívta a főispánokat is; úgy arra is, hogy a tartalmunkál fogva már önmagukban is képtelen híresztelések valótlansága köztudomásúvá válják és a közönség megnyugtattassék. A Ház zajosan helyeselt a miniszterelnöknek és lelkesen megéljenzte az uralkodókat.

— A választójog. A választójog vitája igen unalmasan folyik a képviselőházban. A cselészövkök, akik egy évig lázban tartották vele az országot és folyton a priuszt emlegették, el sem mennek a tárgyalására, alig néhány képviselő hallgatja végig a szónokokat. Sőt gróf Baththydy Tivadár, a nagyszakálu ex-népjőlélő miniszter egész szemérmetlenül ki is jelentette, hogy a választójog tárgyalását jobb lenne az öszre halasztani s hogy ők (már mint Károlyi urók) júliusban bizony nem hajlandók azért farszói küzdelmet vívni. A „nagy” politikusok közül Apponyin kívül gróf Károlyi Mihály verklizte el eddig az ő régi nótiájat Wekerle igéretszegéséről és ő is szemérmetlenül leleplezte önmagát, azt kérdezvén, hajlandó-e Wekerle a képviselőházat feloszlatni és választást csinálni? (Mert nekik csak ez a céljuk. — A szerk.) Még azt is mondta Miska gróf, hogy tudják, miszerint ők (cselészövkök) a parlamentben elvesztették a csárdát, de majd annál élesebben fognak harcolni stb. stb. már ahogyan Miska szokott fenyegetőzni. Másnap a kövér Vilike, a Vázsonyi élcelődött a saját nemzetrontó javaslata felett, nem is tehetett egyebet, mint hogy jó képet csinált a rossz játékhöz. Igen hazafias volt Návay Lajos és gróf Bethlen István felszólalása.

Tisza István az éhezőkért és gazdáikért.

A képviselőház szerdai ülésén (amely d. e. 10 órától éjjel 11 óráig tartott) több interpelláció között gróf Tisza István is interpellációt intézett a közlemező miniszterhez az ország éhező vidékeinek élelemmel való sürgős ellátása végett, egyuttal pedig reámutatott a természeteknek a gazdákra sérelmes intézkedéseire. A nagyjelentőségű interpellációból kiemeljük a következőket:

— Néhány nappal ezelőtt — úgy mond — megemlékezett arról, hogy egyes vidékek igen súlyos helyzetben vannak. Ez a helyzet azóta lényegesen rosszabbodott. Az utolsó havi kiosztás még kevesebb adagot juttatott, ugy hogy súlyos éhségnek tünetei találkoznak. Különösen Erdélyben van így, ahol az utolsó havi kiosztás még a lakosság részben való ellátására is elégtelen. Tehát sürgős segítséget kér a minisztertől.

A másik fontos dolog az, hogy az időjárás megnehezítette az aratási munkát s ha július 15-re nem lehet meg a remélt nagy mennyiségű új kenyér, ez nagy megrázkódást okozna az országban. Tehát mindent kövessen el a miniszter, hogy július 15-ig az új buza levágassék, kicsépeltsék, megőröltsék és a liszt sürgősen rendeltetési helyére jusson, mert a július 15-ét követő két héten igen sokan hatóságai lisztellátásra fognak szorulni. Ezenkívül a még meglevő készleteket is össze kell szedni, a körleti malomokban is vannak ilyenek, a Haditermőnynek is van kisebb rekvirált mennyisége, amelyről megfedekezett. Sürgősen utasítsa tehát a miniszter a törvényhatóságokat, hogy e helyekről a leggyorsabban állítsák össze a július végéig szükséges készleteket, sőt fel kellene őket hatalmazni, hogy igen sürgős esetekben a készleteket azonnal igénybe is vehessék. Ha nem intézkednek idején, félt, hogy mélyreható zavarok lesznek a közlemezésben.

Majd a sertéshizlálási rendeletnek ama

hibáját tette szóvá, hogy nem engedí meg, miszerint négy darab sertést minden engedély nélkül legyen szabad hízlatni. Pedig ennyit bármelyik kisgazda is könnyen hizlalhat.

A természeteknek 10. §-át is kifogásolja. E szerint akinek termése háziszükségletre nem elegendő, csak úgy vásárolhatnak a H. T.-től, ha abban a községben készlete van. Tehát esetleg kénytelenek lennének a közlemezésbe, az ellátatlanok közé felvetelni magukat, hogy liszthez juthassanak, ez pedig teljes felforgatása lenne a cselédséggel és munkásokkal dolgozó gazdaságnak. Ki kellene mondani, hogy cselédségnek, munkásoknak stb. ugyanazon adag szerint lehet kimérni, mint annak, akinek termelt, akár van saját termése a munkaadónak, akár nincs.

Felemlítette még, hogy egyes kormánybiztosoknak sejtelmük sincs a közigazgatásról s ha katonákkal, csendőrökkel dolgoznak, az még rosszabb. Az egész élemezést felelősséggel együtt a politikai hatóságokban kellene egyesíteni. Hangsúlyozta, hogy a természetnek lábón való lefogalását helyesli, de igen szükségesnek vélné, hogy amint a gazda tájékozva van arról, hogy az illető vidéken hogyan ereszt a gabona s mihelyt számadást tud velni a saját termésével, szakavatott gazdák bevonásával meginduljon részletenkint a megegyezési eljárás a birtokosokkal és községekkel.

Végül a tengerirekvirálási szöve rendeletnek e hóban leendő kiadását sürgette meg és itt is kívánta a megegyezési eljárást.

Herceg Windischgrätz Lajos közlemező miniszter rögtön választott Tiszának és beismerte, hogy bizony egyes vidékeken tényleg nem kapják meg az eddigi adagot kenyérmagvakban, a hadsereg ellátása és a szövetségeseinknek tett számítás után az ország ellátása — ha nem is kenyérmagvakban — biztosítva van. Július 15. után, elismeri, hogy súlyos helyzet lesz néhány napig, amíg a kicsépeltek készletek nem lesznek eloszthatók. De arra az intézkedésre, hogy az évi szükséglet nem vásárolható meg bizonyos ideig, azért volt szükség, hogy a közönség ne a korai cséplés eredményéből fedezze szükségletét. A cséplésnél való lefogalást kizárólag a közigazgatási hatóságok fogják végezni s habár jeles katonákat ad a honvédelmi miniszter, igyekeznék fog a csendőrököt is a járási főszolgabíró rendelkezése alá bocsátani.

Veszprémmegyei Ujság.

Lapunkra 1918. július 1-től kezdve új előfizetést nyitunk.

Előfizetési ár:

egész évre	16 K
fél évre	8 „
negyed évre	4 K

Egyes szám ára a csütörtöki és vasárnapi lapból 16 fillér.

Lelkészek, tanítók, k. jegyzők évi 12 koronáért kapják a lapot.

A kladóhivatal.

Hirek.

— Meghalt a török szultán. Rövid betegség után e hó 4-én meghalt Konstantinápolyban V. Mehemed szultán, a Török-birodalom 74 éves uralkodója. Ez már a negyedik halálozás, amely a központi hatalmak uralkodóinak családjában előfordul a háboru kezdete óta. Első volt Károly román király, Németország hú szövetségese s monarchiánk jóbarátja, másod-

dik a mi nagy királyunk: Ferenc József, harmadik haláloset Ferdinand bolgár cárt borította gyszba áldottlelkű hitvese elvesztése által s most az öreg szultán távozott ez árnyékvilágból. Halála őszinte, igaz részvétet kelt nemcsak hazájában, hanem a központi hatalmak népeinél is, mert kitartó fegyvertársunk, hűséges szövetségünk volt, aki vitéz csapatainak mellettünk történt mozgósítása által becsületesen az oldalunk mellé állott, amikor egy egész világ ellenünk fordult. Áldott legyen emlékezete!

— Uj főispáni titkár. A belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök dr. Rupert Rezső vm. tb. főügyész főispáni titkári teendőik végzése alól felmentette és helyébe a főispáni ügyek vitelével megbízott alispán mellé titkáruul Kenessey Zoltán vármegyei aljegyzőt rendelte ki.

— Életbiztosítás a hőskövek. Gróf Festetics Pál v. b. t. t. főkamrás, dégi nagybirtokos 2000 K-t, gróf Jankovich Bécsán Endre gichathalmi nagybirtokos 2000 K-t, gróf Cziráky György kenyéri nagybirtokos 1000 K-t adományoztak özvegy és árvaalapkuk javára az uradalmiak cselédségéből, a község és járás lakosaiból sorozott és jelenleg a tábori ezrednél harcoló 31-es honvédek élete biztosítására. Ezen nagylelkű adományokért a m. kir. 31. honvéd pótzászlóalj parancsnokság őszinte köszönetét nyilváníta.

— Előléptetett kanonokok. A király a veszprémi székesegyházi káptalanban több kanonoknak a püspöki megye területén való előléptetését hagyta jóvá. És pedig dr. Molnár Dénes somogyi főesperesnek zalai főesperessé, Ádám Iván pápai főesperesnek somogyi főesperessé, dr. Simon György segedi főesperesnek pápai főesperessé és Rosos István idős mesterkanonoknak segedi főesperessé történt előléptetését.

— A főispánhelyettes fogadónapjai. Dr. Eibb Károly, a főispáni hivatal vezetésével megbízott alispán kettős hivatalával járó nagymérvű elfoglaltságára való tekintettel úgy osztotta be idejét, hogy a felmentési és egyéb főispáni hatáskörbe tartozó ügyekben eljáró feleknek hetenkint kétszer: kedden és pénteken d. e. 9 órától déli 12 óráig ad felvilágosítást. Akiknek tehát valami dolguk van vele, e napokon kereshetik fel őt a jelzett órák alatt a főispáni hivatalban.

— A V. G. E. Blései. A Veszprém vármegyei Gazdasági Egyesület ma, vasárnap d. e. 9 órákor ig. választmányi, 11 órákor pedig közgyűlést tart dr. Magyar Károly orsz. képviselő elnöklése alatt. E gyűlések legfontosabb tárgya a Devecseri gazdakör indítványa lesz a szarvasmarha-rekvirálással kapcsolatos intézkedésekről.

— Nagy halott. Lévy József, a régi magyar kőltőgárda utolsó tagja, Petőfi, Arany, Tompa egykori barátja meghalt Miskolcon 93 éves korában. Halála nagy veszteség a magyar nemzetre, amely nemcsak egy szelid dalnokát, hanem egy értékes korszaknak típusát veszítette el benne. Temetése ma lesz, kivánságára Sajószentpéteren, szülőfalujában helyezik örök nyugalomra.

— A Zsófia Orsz. Gyermekszanatórium Egyesület mult vasárnap tartotta naggyűlését Kassán dr. Ovári Ferenc orsz. képviselő, ügyvezető elnök elnöklésével, aki megnyitójában az elmúlt évek munkájára pillantott vissza, majd szeretettel emlékezett meg Széll Kálmán érdemeiről. Végül vázolta az elmúlt év eredményeit és körvonalazta a jövő feladatait. A mult évben 130.401 koronával szaporodott az egyesület vagyona, amely immár 3 millió körül jár. Balatonalmádban 165 ágyas gyermekszanatóriuma, Balatonszabadin pedig 225 ágyas hadiárva-gyermekszanatóriuma

van az egyesületnek. Ezenfelül küszöbön van a Központi Zsófia Gyűjtő Gyermekkorház megvalósítása és a Tárában megépítendő gyermekszanatórium.

— **Modern Színpad.** Amint előre jeleztük, a Budapest Belvárosi Modern Színpad művészei szereztek kellemes estét szerdán, július 3-án a veszprémi közönségnek, amely a színházat szépen látogatta: A veszprémi születési Bánóczy Dezso, felesége, Mézáros Gizella, Ilsvai Rózi, Bóross Géza, Pethő Atilla gyönyörködtették és mulattatták előadásaiikkal a hálásan tapsoló publikumot.

— **Ellátatlanok összeírása.** A termérendelelet következtében Veszprém városában is összeírták azokat, akiknek *semmi természetű* nem lesz gabonából, hogy a hatósági ellátásra előjegyezhető legyenek. Az összeírás július 1—6. napjain történt a közéletmelzési ügyosztályban.

— **A hajmáskéri cs. és kir. hadifogolytábor altisztjei** ma 7-én, vasárnap d. u. 3 órakor nagyobb szabású erdei ünnepélyt rendeznek a hadiözvegyek és árvák alapja javára. Az ünnepély védőnőjét méltóságos Sommer Emilné urhölgy, elnökségét pedig Somogyi Lajos százados vállalta. Beléptidij 2 korona. Az egész beléptidij a jótékonycélra lesz fordítva.

— **Hadi özvegyek és árvák összeírása.** Az Orsz. Hadigondozó hivatal az egész országban összeírta a hadbavonultak, rokkantak, hősi halált haltak stb. özvegyeit, hogy a segélyezés annál igazságosabb módon legyen lehető. Az összeírás munkájának irányítására az árvaszéket kérte meg. Takách Ádám, vármegyénk árvaszékének elnöke e célból hazafias hangú felhívást intézett a lelkesekhez és tanítókhoz, akiknek a munkálataikban való közreműködését kérte.

— **Nyári művészet a Balaton mentén.** Egy bizottság, amelynek *Garamszeghy Sándor* a vezetője, művészhangversenyeket fog rendezni a nyári évad alatt a balatoni fürdőhelyeken. Az első ilyen művészet e hó 6-án, tegnap volt siófokon B. Sándor Ersei kamaranékesné, *Rózsa Lajos, Dalnoki Oszkár* és *Garamszeghy* rendező felléptével.

— **Felfüggesztett moziréndelet.** A belügyminiszter táviratban értesítette az illetékes hatóságokat, hogy kivételesen megengedi, miszerint a 16 évesnél fiatalabb gyermekek, akiknek mozibajlását július 1-től kezdve megtiltotta, szeptember 1-ig még járhatnak moziba. — Reméljük azonban, hogy a moziellenőrző bizottság intézkedni fog, hogy ez idő alatt csupán olyan filmek kerüljenek előadásra, amelyeket 16 évesnél fiatalabb gyermekek erkölcsük megmetéyezése nélkül élvezhetnek végig.

— **Svájci órabehozatal.** Ha manapság valaki órát vásárolni, százakat kellett érte fizetni. A legsilányabb, egyszerű nikkelezett óra is 50—60—80 koronába került. Az órák ezt azaz indokolták, hogy nincs behozataluk Svájcból, az óragyártás hazájából. Most ez az akadály megszűnik, mert a pénzügyminiszter és a keresk. miniszter együttesen megengedték, hogy az órásiparosok 20.000 darab svájci órát importálhassanak 500.000 korona értékben. A kiskereskedelem között való szétosztás a Magyar Órák Orsz. Szövetségének ellenőrzése mellett fog történni. — No majd meglátjuk...

— **Rum.** A mai tejdrágaság mellett, amikor legtöbb helyen kénytelenek teával pótolni a reggeli kávé, (ozsonnáról nem is szólva), a rum is örömhirt jelent. Kivált 10 kor, 40 fillérért literenkint, amennyiért ahhoz majd hozzájutnak. A pénzügyminiszter rendelete szerint az általa polgári fogvasztásra kiutalt 40.000 hektoliter finomított szeszből 40 százalékos rumot kell készíteni és a gyárak a törvényhatóságok területén alakítandó szétosztó bizottság által megjelölt feleknek kötelesek eladni. Ezek pedig háromnegyedrészben részesítendő rumkiosztásban s csak egy-

negyedrészben a törvényhatóság területén levő beszerzési csoportok, tisztí étezők, ipari vállalatok és kórházak alkalmazottai Egy személy 220 liternél több rumot nem kaphat. — Itt említhetjük meg hogy a p. ü. miniszter vármegyénk lakossága részére 36.400 hektoliter rumkészítéshez szükséges finem alkoholt utalt ki, amelyből 20 koronáért lesz kapható egy liter rum. A szétosztó bizottság elnöke az alispán vagy helyettese lesz, tagjai pedig a közigazgatás, pénzügy, keresk. kamara, Orsz. Keresk. Egylet, magánalkalmazottak, rumgyárosok, korlátlan italmérők stb. egy-egy kiküldötte. A győri keresk. iparkamara vármegyénk területére kamarai megbízottul *Kellemen Imre* veszprémi fűszerkezeskedő, dohánynagyárus kamarai tagot hozta javaslatba.

— **Tilos a szerencsejáték.** Közhirre teszem, hogy a belügyminiszter ur a szerencsejátékok tartását az egyesületekben is tiltotta. Aki ez ellen vét, kihágási uton büntetetik. Veszprém, 1918. július 2. Dr. *Horváth s. k.* polgármesterhelyettes.

— **Cséplőgépek fűtése szalmával.** Tekintettel arra, hogy a korai cséplés elsőrendű fontossággal bír, a közéletmelző miniszter értesítette az alispánt, hogy amennyiben a cséplőgépek részére nem áll elegendő szén a rendelkezésre, úgy — az illetékes közéletmelzési kormánybiztos engedelmével — szalmával is szabad fűteni, ami eddig szigorúan tilos volt.

— **Spanyol nátha.** Így nevezték el azt a Spanyolországból behurcolt járványos betegségét, amely most tömegesen teszi belegyé a német, osztrák és magyar főváros lakosságát. A betegség igen magas: 39—40 fokozattal kezdődik, teljesen hasonló az influensa zához, gyakori esetben azonban légszűhurut is járul hozzá. Általában enyhe lefolyású, halállal még egyetlen esetben sem végződött. Leginkább oly helyeken lép fel, ahol az emberek nagyobb tömegben vannak együtt, pl. gyárakban, kaszárnyákban stb. Legjobb védekezés ellene *axonnal ágybafektetni* és természetesen orvost hivatni. Ezeket azért közöljük, mivel valószínű, hogy a nálunk is észlelhető rendellenes időjárás a járvány okozója s hogy olvasóink tájékozva legyenek róla, ha — ne adja isten — vármegyénkbe is ellátogatna.

— **Dohányjegyek — Pápán.** Pápa város tanácsa a veszprémi pénzügyigazgatóság körrendelete alapján „az immár ürhetetlenül vált üzérkedések és visszaélések miatt” — amint az e tárgyban kibocsátott felhívás mondja —, életbeléptette a dohányjegy rendszert s annak intézését Révész Arnold városi főmérnökre bízta. Minden 18 éven felüli, állandóan Pápán tartózkodó férfi egy utalványt fog kapni, amelyen rajta lesz a neve, ugyanintén a dohánykiszárus is, akitől illetményét „feltétlenül és minden körülmények között meg kell kapnia”, továbbá a dohánynemű. Az utalványokat az életmelzési iroda adja ki 20 fillér kezelési költség ellenében s a trafikos csakis e jegy ellenében adhatja árúját. Az ellenőrzés oly módon történik, hogy a nagytrafikos bejelentést tesz az előjárásánál, a kistrafikos pedig a nagytrafikostól kapott jegyzéket terjeszti be rendeléskor, kiszolgálás után pedig a beváltott utalványokat. A szabályok ellen vétők szigorúan büntetettek, esetleg trafikengedélyüktől is megfosztatnak. — Most pedig kérjük: miért nem lehetett ezt a nagyon is igazságos rendszert Veszprémben is megvalósítani? Veszprém város tanácsa a pénzügyigazgatóság eziránybani felhívása előtt — amint annakidején közöltük — azzal az indoklással tért ki, hogy ugyanis rengeteg munka van a különféle jegyekkel, ezt nem bírják végezni, De vajjon miért bírják elvégezni Pápán? Hiszen ott is ugyanannyi munkát okoz a közéletmelzés, mint itt, sőt még többet, mert nagyobb a lakosság létszáma. Miért kell Veszprémben tovább is folyni a protekciós visszaéléseknek, hogy a trafikos az egyik bevőt, akivel rokonszenvez (!) még a hó végén is agyonitói dohányneművel, a másikat pedig, aki kevésbé kedves neki

vagy nem „régí kunsaft”-ja, már a kiosztás utáni napon elutasítja azzal a fővállról odavetett kifejezéssel: „nincs, tetszett volna kiosztáskor jönni!”? Vagy legjobb esetben ad valami rossz fajta szivart vagy dohányt s azt vágja az elégedetlenkedő arcához, hogy „ma nem lehet válogatni, meg kell elégedni azzal amit kap.” Ugyanakkor azonban a protegáltak akár a legfinomabb dohányneműeket szivhatják. Nem is szólva a falusiakról, akik mindenki által ismert okokból előnyben részesülnek. Az nem volt megoldás, hogy egyesektől, akik nem kizárólag trafikosok voltak, elvették az engedélyt, mert ma is tudunk olyanokat, akiknek a trafiküzlettel együtt, vagy amelelt más üzletük is van s természetes, hogy ennek a más üzletnek bevői részesülnek előnyben. Ismétlően kérjük tehát vezetőköreinket, hogy fontolják meg a dolgot és tegyék lehetővé az egyedül igazságos jegyrendszert.

**A Magyar Országos Biztosító Intézet
Veszprémi Központja
keres gyakorlattal bíró
tisztviselőt vagy tisztviselőnt.**
Jelentkezni állandóan lehet az irodában
Kossuth Lajos-utca 25.

— **Munkások jutalmazása.** A győri kereskedelmi és iparkamara kerületére a kereskedelmi miniszter által az ipari és gyári munkások kiváló szorgalmának, buzgalmanak és alkalmaztatásukban való állandóságuk jutalmazására rendezesített 100 koronás ipari munkásjutalmakból ez évben is 5 rendbeli 100 koronás jutalom kerül kiosztásra. A jutalomra való igény feltételei a következők: 1. magyar állampolgárság; 2. tényleges ipari munkában való állandó alkalmaztatás (kapus, kocsis, irodaszolga és hasonlók nem jöhetnek figyelembe); 3. legalább 15 évi megszakítás nélküli működés az ipari munka terén (tanoncévek beszámíthatók, évadok teljes évek tekintendők). Mindezen feltételek teljesítése hiteles okiratokkal esetleg munkakönyvvel vagy hiteles másodlatával bizonyítandók. A jutalomdíjak iránti kérvények legkésőbb ez évi július hó 15.-ig nyújtandók be a győri kereskedelmi és iparkamaránál a munkaadó-nak a folyamodóra vonatkozó ajánló levele kíséretében, melyben azt is fel kell tüntetni, hogy a folyamodó munkásnak mennyi az évi átlagos keresete.

— **Kéveköző zsinog maximálása.** A kormány a kéveköző aratógépszinoget zár alá vette s egyben maximális árát is megállapította. A kenderből készült aratógépszinog legnagyobb árát kilogrammonként gyári eladásnál 10 70 koronában, keményrostu anyagból készült aratógépszinognél 12 koronában állapította meg. A kiskereskedői forgalomban való eladásnál legfőbb tizenöt százalékkal lehet nagyobb árát követelni.

VISZKETEG!
Rüh, sömör, és mindennemű
bőrbaj biztos gyógyszere a
BORÓKA-KENŐCS.
Nem piszkít és szagtalan. Ára 3, 5 és
9 kor. Hozzávaló Boróka-szappan 5 kor.
Készíti Gerő Sándor gyógyszerész, Nagy-
kőrös.
Veszprémben kapható:
Földes Lajos gyógyszertárában,
Kossuth Lajos-utca.

— **A gabonár emelkedése.** A kormány rendeletet bocsátott ki a búzáért, rozsért, kétszeresért, árpadért, zabért és tengeriár,

a termelőnek fizetendő ártöbbletről. Eszerint akik 1918. évi termésből származó buza, rozs, kétszeres, árpa, zab és kölesfőlöszöket legkésőbb f. é. október 1. ig a Haditermény bizományosainak megvételre följajánlják és leszállítják, vagy szállításra bejelentik, illetve akiknek termésfőlöszét az átvető bizottság október elsejéig megállapítja, a buzára megállapított maximális áron felül métermázsánként 15 korona, a rozsért kétszeresért, árpáért, zabért és kölesért pedig a maximális áron felül mm. 10 korona ártöbbletet kapnak. A tengeritermésből pedig ha a közszükségleti célra beszoigáltatni kötelek mennyiségét október elsejéig tényleg beszoigáltatják, akkor a fajtajegyéért az idej maximális áron felül mm. 15 korona, a közönséges és kevert tengeriéért pedig az idej maximális áron felül mm. 10 korona ártöbbletet kapnak. A rendelet ezenfelül prémiumot is állapít meg azok részére, akik idej termésükből akár megvételre történt följajánlás vagy hatósági igénybevétel alapján búzát, rozst, kétszerest és árpát a Haditermény illetékes bizományosa által kijelölt vasúti vagy hajóállomásra, illetve malomba az alábbi határidőig tényleg beszállítanak. Ez a szállítási prémium július 15-ig bezáróan leszállított termény után métermázsánként tizenöt, július 25-ig métermázsánként tíz és augusztus 5-ig bezáróan leszállítandó termények után métermázsánként öt korona.

— Maximálták a kendervetőmagot. A földművelési miniszter maximálta a kendervetőmag árát. I. rendűt 450, II. r. 300, III. r. 200 koronában állapította meg.

— Ingatlanforgalom korlátozása. Az ingatlanforgalom korlátozását a földművelési miniszter a háború folyamán fokozatosan mind több és több vármegyére terjesztette ki úgy, hogy ma összesen csak tizenhat olyan vármegyéje van az országnak, ahol az ingatlan ellenőrzés nélkül cserélhet gazdát. A földbirtokkal való spekulációnak teljesen véget vetendő a földművelési miniszter rendeletet fog kiadni, amely szerint az egész ország területére ki fogja terjeszteni az ingatlanforgalom korlátozásáról szóló rendelet érvényét. Az összes vármegye birtokváltózáiba ezentúl tehát az Országos Ingatlanforgalmi Bizottság fog végső fórum gyanánt beleszólni. Ez a bizottság — mint eddig bebizonyult — mai összetételében megfelel a belje helyezett bizalomnak és működése óta alig 25.000 hold föld megvásárlására adott engedélyt. E részben Magyarország a birtokforgalom megkötése terén csak Németország és Ausztria példáját követi, ahol már számos intézményes garanciát léptettek életbe, hogy a front mögött nagy birtokpolitikai eltolódások ne történjenek.

Egy középkorú, jól főző szakácsné, aki a háztartás vezetéséhez is ért, azonnal felvételt dr. Rosenberg Jenő kir. tanácsos, Veszprém város tisztli főorvosánál.

Birtokot

10-től 100 holdig,
esetleg erdővel
nagyobb is, lakóházzal, melléképületekkel megvenne

ifj. Miskolczy Imre
osztálytanácsos
Budapest, Zádor-utca 44. sz.

KÖLCSÖNÖKET

köztisztviselőknek, nyugdíjasoknak fizetési előjegyzésre életbiztosítással kezeség nélkül, továbbá földbirtokokra, házakra ötven évtől egész hatvanévi törlesztésre, második helyre tíz évi törlesztésre.

Veszek örökségeket, hátrészeket, életbiztosítási kötvényeket, exhatuemekeket.

farádi BALOGH CONSTANTIN

BUDAPEST, VI., Vörösmarty-utca 41. szám.

Telefon 170-91. (Válaszbélyeg csatolandó)

RAFFIA NINCS!
Kellő időben lássuk el magunkat

Szőlőkötöző papirspárgával.

Bármily mennyiségben kapható, míg a készlet tart.
Raktár: Aronpal szállítható Ára 100 kg. kor 800 —
Olcsóbb mint bármilyen más papirspárga. Kapható:
Papírárú Gyári és Kereskedelmi Részv.-Társ.
Budapest, VII., Rákóczi-ut 6. sz.
Telefon: 83-98. Székhely: Papírtentő, Budapest

Kemenesszentpéter községben (Vas megye), az országutban, jókarban levő korcsma: négy szoba, konyha, kamra, pince, istállók, szin, udvarlér és kerttel együtt belegség miatt azonnal eladó.

Feltétel megtudható Szücs Elek tulajdonosnál, Kemenesszentpéter.

Vinokötéséget, Sömört, Rűht

leggyorsabban elmulasztja
a D. Fleisch-féle eredeti
törvényesen védett

„Skaboform“-Kenőcs.

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti csomagolásban Dr. Fleisch-féle kérjünk.
Próba légey 3 — K, nagy légey 5 K,
családi légey 12 K.

Veszprém és vidéke részére főraktár:

Kocsuba RmH „Fekete szar“ gyógyszerárta
Veszprémben.

Véteínél a Skaboform-védjegyre ügyeljünk.

BIRTOKOKAT

keresek megvételre, tekintet nélkül terjedelmükre. Közlendő a birtok művelési ága, termérték, a birtok teherterelei, részletes leírása az épületeknek, fundus instruktus részletezése, vasuti állomás s a birtok ára.

Ajánlatokat kér:

farádi Balogh Constantin

banküzlet

Budapest, VI., Vörösmarty-utca 41.

Telefon 170-91.

DIADAL

ruhafestéket használjon, ha szépen és jól akarja a ruháit festeni.

Ára csomagonként 70 fillér.

Egyedüli raktár:

STEINER BÉLA drogéria

Székesfehérvár, Kossuth-u. 7.

Viszontelárusítóknak árkedvezmény

Balaton mellett keresek
ötventől száz holdig
szántóföldet,
jó lakóházat
és szőlőt
is megvételre.

JÁRMY,

Döge, Szabolcs megye.

Iskolaszerek, rajzszerk, papirok,
minden e szakba vágó cikkek a
legolcsóbb áron kaphatók

PÓSA ENDRE
könyvkereskedésében

Veszprém, Rákóczy-tér 3. sz.
(Saját ház.) Telefon 93.

Minden iskolában használható
tankönyvek raktáron vannak.

Tisztelettel tudatjuk, hogy a
Siófoki Központi Tejszarnokot
megvettük.

Bárki másnál
előnyösebb feltételek
mellett vásárolunk

tejet.

Árajánlatokat kér:

Havasi Vajvállalat
Siófoki Tejszarnok a Siófok,
vagy Központja Kaposvár.